

Министерство образования и науки Республики Саха (Якутия)
Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
“Эгинский детский сад №2”

Доклад темата:
«Оҕону тулалыыр эйгэҕэ сиэр –
майгы өттүнэн иитии»
Онордо: Постникова Ирина
Семеновна

Үлэм сыала:

Оџону тулалыыр
эйгэџэ сиэр-
майгы өттүнэн
иитии

Өбүгэлэрбит
төрүт
тыынарарыгар
иитии

Оџо

Тылы сатаан
туһанарга иитии

Билинни кэмнэ оҕо обществоҕа уонна улахан дьонно сыаһыана тосту уларыйда, оҕо тулалыыр эйгэҕэ сылдыһыта олох атын буолла. Саха оҕото уратытын учуоттаан, сахалыы тыынна иити бу кэм ирдэбилэ буолла. Үйэ сайдан истэҕин аайыы араас норуот тыла эрэ буолбатах, культурата өйө-санаата, майгыта-сигилитэ хардарыта кириитэ дирингээн иһэр.

Оҕо тулалыыр эйгэттэн, алтыһар дьонуттан сүрдээх элбэх араас өрүттээх информацияны ылар. Тастан киирэр информация (телевидение, видео, интернет) оҕо үйлэһатын алдьаталлар, кутун-сүрүн ыһаллар.

Оҕону сахалыы тыынна иитиини күһүрдүөххэ диэн этиниилэр сылтан сыл аайы элбээн иһэллэр. Оҕону кыра сааһыттан олох муударастарыгар такыйыллыахтаах, өбүгэлэрбит үгэстэрин, сиэрдэрин-туомнарын тутуһан иитиэхтээхпит. Хаһан баҕарар норуот үөрэҕэриитэ этэринэн, оҕо аан бастаан олоххо үөрүйэҕи төрөппүттэриттэн ылар. Хас биирдии дьииэ-кэргэн туспа олоххо көрүүлээх, ону тугу чорботон, туохха туһаайан, хайдах иитэриттэн оҕо инникитэ улахан тутулуктаах. Оҕону норуот педагогикатын ньымаларынан иитиигэ бары бииргэ түмсэн биир кэлим үөрэтэр эйгэ буолан сорунуулаахтык үлэлээтэхпитинэ, оҕону сиэрдээх гына иитиигэ олохторун онкулун онордубут дииргэ тийиэхпитин сеп.

О5ону иитиигэ норуот иитэр ньымаларын туһаныы, сахалар бэйэбит үгэстэрбитигэр, итэ5элбитигэр, төрут культурабытыгар тирэ5эрэн о5олорбутун сиэрдээх быһыыга-майгыга иити буолар.

О5ону сиэр-майгы өттүнэн иити - о5о аан бастаан дьону, бэйэтин саастылаа5ын убаастыы үөрэниэхтээх уонна тулалыыр эйгэ5э культуралаахтык сылдыахтаах, ол барыта бэйэбиттэн тутулуктаах. Биһиги бэйэбит хайдах кэпсэтэрбит, хайдах тутта-хапта сылдыарбыт о5о ону көрөн өүрэнэр, үтүктэр.

Урут уруккаттан биһиги өбүгэлэрбит баар буолуохтарыттан сиэри майгыны тутуһаллара о5олоругар ону үөрэтэллэрэ да5аны иитэллэрэ да5аны. О5о биһиги инники кэскилбит эрэ буолбатах, о5о биһиги бүгүнгүбүт буоларын өйдөөн бары бииргэ үлэлэһэммит хайа хайабытыгар ситиһиилээх суол буоларын өйдүөх тустаахпыт.

Бу ытыллар үлэлэр барыта о5ону иитиигэ суолтата улахана саарба5а суох. О5о иннигэр төрөппүттэр, кырдыа5астар эппиэтинэстэрэ үрдүүр. Бу ытык иэс, утумнааһын, удьуордааһын, туйах хатарааччыны иити. Оччо5уна эрэ о5олорбут бу үгэстэри тутуһан сиэр-майгы өттүнэн уйан, сайа5ас, чиеһинэй буолуохтара, билиини эттэригэр-хааннарыгар инэринэн үтүө үлэһиттэр тахсыахтара. Ол буолуо уруу-аймах дьоло, омук быһыытынан сайдыыбыт чычаала. Быһыы-майгы айманар, дьүдэйэр кэмигэр норуот педагогикатын үтүө үгэстэрин сатабыллаахтык туһаныы-айыл5аттан айдарыылаах, амарах санаалаах сахабыт о5ото олоххо киириитин үктэлинэн, биһиги барыбыт ба5а санаабыт туолуутунан буолуохтун!

ити курдук, норуот муударана, үйэлэргэ муспут баай үгэһэ, айар дьо5урун талаана үгэс нөҥүө көлүөнэттэн көлүөнэ5э бэриллэн иһэр. О5ону иити, үөрэти, уһуйуу сүрүн эйгэтинэн дьиэ кэргэн уонна общество буолар. Күннээ5и олох, үлэ, айыл5а5а, киһиэхэ сыһыан төрөппүт, учуутал тус холобурун нөҥүө о5о төрөөбүт төрүт культуратын өйүнэн санаатынан өйдөөн, үйүл5атынан ылынан, сүрэ5инэн-быарынан билэн улаатар.

Саха о5ото уратытын учуоттаан, сахалыы тыыҥна иити бу кэм ирдэбилэ буолла. Үйэ сайдан истэгин аайы араас норуот тыла эрэ буолбатах культурата, өйө-санаата, майгыта-силигитэ хардарыта кириитэ диринээн иһэр. О5о тулалыыр эйгэттэн, алтыһар дьонуттан сүрдээх элбэх араас өрүттээх информацияны ылар. О5ону сахалыы тыыҥна иитини күүһүрдүүххэ диэн этиниилэр сылтан сыл аайы элбээн иһэллэр. О5ону кыра сааһыттан олох муударастарыгар такыйыллаахтаах, өбүгэлэрбит үгэстэрин сиэрдэрин-туомнарын тутуһан иитиэхтээхпит. Хаһан багарар норуот үөрэ5эриитэ этэринэн, о5о аан бастаан олоххо үөрүйэ5и төрөппүттэриттэн ылар. Хас биирдии дьиэ-кэргэн туспа олоххо көрүүлээх, ону тугу чорботон, туохха туһаайан, хайдах иитэриттэн о5о инникитэ улахан тутулуктаах. О5ону норуот педагогикатын ньымаларынан иитиигэ бары бииргэ түмсэн биир кэлим үөрэтэр эйгэ буолан сорунуулаахтык үлэлээтэхпитинэ, о5ону сиэрдээх гына иитиигэ олохторун онкулун онордубут дииргэ тийиэхпитин сеп.

The image features a vibrant blue background adorned with intricate yellow decorative elements. On the left and right sides, there are vertical borders composed of repeating ornate motifs, including stylized floral and scrollwork designs. In the center, a horizontal yellow band with a similar ornate pattern spans across the width. Overlaid on this central band is a dark blue rectangular box with a thin white border. Inside this box, the text "Болџотоџут ињин махтал!" is written in a clean, white, sans-serif font.

Болџотоџут ињин махтал!